



BESLUT

2013-09-30

Dnr: 13/00641

**SAKEN**

*Sjubärad Direkt*, Sveriges Radio P4 Sjubärad, 2013-03-11, inslag om en debatt; fråga om opartiskhet

**BESLUT**

Inslaget frias. Granskningsnämnden anser att det inte strider mot kravet på opartiskhet.

---

**INSLAGET**

Inslaget handlade om en uppmärksammas debatt, mellan bland annat författaren Maria Sveland och journalisten Janne Josefsson, på seminariet för grävande journalister Gräv 2013. I inslaget intervjuades bland annat Janne Josefsson. I inslaget sa programledaren bland annat följande.

[..] den här debatten som alltså ska ha urartat enligt många rapporter, inte minst på sociala medier har det skrivits en hel del om det här och skapat debatt, men vi måste såklart höra vad Janne Josefsson själv säger om vad som hände i fredags.

I en telefonintervju sades därefter följande.

(Janne Josefsson) – Jag var inbjuden till en debatt som skulle handla om journalistiska dilemman och gränsöverskridanden och sådant där. Det som Maria Sveland då, hon har ju lanserat sin bok och inte fått några motfrågor överhuvudtaget nästan, och det ena var då det här att det är mod och civillikage att våga vägra ta debatten. Jag tycker det är en jättemärklig inställning för en journalist. Och det var det jag sa att om vi bara ska ha debatter med människor som tycker ungefär lika fint som vi själva tycker, då har vi ingen debatt längre och i förlängningen har vi ingen demokratisk debatt och ingen demokrati överhuvudtaget längre då. Man ska våga ta debatten med dem som tycker annorlunda, vad de än tycker. Det står jag för. Och det andra var att hon hade berättat i en intervju i Journalisten att det finns en vattendelare och som har gjort att Sverigedemokraterna gått framåt och feministerna gått bakåt. Och att det blivit sämre för kvinnor och det är Evin Rubars dokumentär för ett antal år sedan, om Könskriget. Det tycker jag är, jag försvarade Evin Rubars dokumentär därför att hon avslöjade att det fanns inom den extrema feminismen fascistiska idéer som att män, alla män är onda eller att vi är biologiska missfoster och sådant där. Och det tycker jag är det är

antidemokratiska åsikter. (Pgl) – Har du läst hennes blogg och hennes uppfattning av hur ni använde härskartekniker och förminska Maria Sveland? (Janne Josefsson) – Men vadå, det var ju en debatt där jag sa vad jag tyckte. Är det att förminska och härska? Hon är väl inget offer. Hon är ju inbjuden där. Hon är ju själv en burens makthavare precis som jag är och Aschberg är och sådant där. Om jag är inbjuden dit är det väl för att hysa de här uppfattningarna som jag hade. Vad är det för debatt om jag hela tiden säger, nej men nu får du inte förminska mig, nu får du inte attackera..., nu mobbar du mig när du tycker annorlunda. Jag förstår ingenting. (Pgl) – Var det det som debatten skulle handla om? Att du gick på henne och hade en massa åsikter om att, och jämförde feminismen om... (Janne Josefsson) – Ja, jag tror jag var där för att... Vad är en debatt? Ska man ha en debatt utan åsikter eller vad menar du? (Pgl) – Nej men jag menar var det det skulle handla om Maria Svelands förehavanden om hon...? Det handlade väl inte om henne personligen, diskussionen? (Janne Josefsson) – Nej, men hon var ju där. (Pgl) – Och då ska man gå på henne just? (Janne Josefsson) – Ja varför får jag inte göra det i en debatt? Om jag tycker att det är märkliga ståndpunkter hon har och ingen annan har ställt någon fråga till henne om detta att våga vägra... (Pgl) – Hon hade ju bokats dit för att delta i ett panelsamtal, hon kanske inte... (Janne Josefsson) – Är detta en intervju eller vad håller du på med? Jag vet inte vad de har sagt till henne. Jag var inbjuden för att vara debattör. (Pgl) – Vad har du fått för reaktioner på det här då? (Janne Josefsson) – Vad tyckte du själv om det här som skedde? (Pgl) – Jag var inte där. Men jag undrar vad du fick för reaktioner? (Janne Josefsson) – Varför säger du att det var påhopp och grejer då? Var du där? (Pgl) – Jag frågade varför gav du dig på henne när du [...] Som jag uppfattade det så skulle det vara en paneldiskussion där man hade en allmän diskussion... (Janne Josefsson) – Vet du något om detta? Vet du vad de har sagt till Maria Sveland? Du verkar ju veta mer än båda jag och de andra här. (Pgl) – Nu känns det som att du och jag har någon slags debatt det var faktisk inte det jag menade heller. Du svarade inte på min fråga: Vad har du fått för reaktioner? (Janne Josefsson) – Nej men alltså, när du säger att jag hoppade på henne, eller vad det är du säger, och att hon inte fick reda på någonting om det, vad bygger du det på? (Pgl) – Jag bygger det på hennes blogginlägg, som jag har läst och som jag undrar över om du, hur du reagerade på, jag har läst hennes blogginlägg och där visar hon sin syn på det hela och där visar hon det som att du gav dig på henne på ett väldigt hästskt och otrevligt sätt och jag undrar hur du, vad du har fått för reaktioner på det och hur du ser på det om du på något sätt är självkritisk på något sätt? (Janne Josefsson) – Nej, jag anser inte att jag hoppade på henne. Jag hyste uppfattningar som var direkt diametrala de åsikter hon har.

## ANMÄLAN

Anmälan anser att programledaren tog ställning i den uppmärksamade debatten genom det sätt på vilket hon i intervjun argumenterade emot Janne Josefsson.

## PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Radio (SR) anser att inslaget överensstämmer med kravet på opartiskhet och anför i huvudsak följande.

Den aktuella debatten på Gräv 2013 var, då inslaget sändes, mycket om-diskuterad och uppmärksam i såväl traditionella som sociala medier. I debatten medverkade Janne Josefsson, Tappas Fogelberg, Robert Aschberg, Britt-Marie Mattsson och Maria Sveland, det vill säga flera framstående och

namnkunniga journalister. Janne Josefsson har koppling till Borås och Sjuhäradsbygden där han arbetade under sin tidiga karriär och P4 Sjuhärads eftermiddagsprogram valde att skildra konflikten. Maria Sveland gick inte att nå under dagen. Det framgick i inslaget att Maria Sveland ansåg att Janne Josefsson attackerat henne bland annat genom att komma med personangrepp och jämföra feminism med fascism. SR anser inte att programledaren tog ställning i den aktuella konflikten. Programledaren intog i och för sig en kritisk hållning under intervjun eftersom endast en av parterna (Josefsson) medverkade i inslaget. Hon ställde kritiska frågor som Josefsson i direkt anslutning fick besvara. Därmed blev kritiken bemött. Programföretaget anser att Janne Josefsson fick stort utrymme att ge sin version av händelsen. SR vill också anföra att Janne Josefsson är en av Sveriges mest välrenommerade och kända grävande journalister. Janne Josefsson hade inga svårigheter att besvara frågorna i det aktuella sammanhanget utan ställde själv kritiska motfrågor till programledaren. Han värjer inte heller i andra sammanhang för att själv inta ett kritiskt förhållningssätt i liknande situationer och har dessutom valt att kommentera sin roll i Gräv-debatten i flera medier. Sammantaget anser SR att de relevanta ståndpunkterna i konflikten speglades och att ämnet blev allsidigt belyst.

### **AKTUELL BESTÄMMELSE**

SR ska bedriva programverksamheten opartiskt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i radion (6 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor.

### **GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING**

Granskningsnämnden har i sin praxis godtagit att en programledares frågor kan ha en provokativ karaktär och har beaktat att en programledares uppgift vid intervjuer är att – genom ett kritiskt förhållningssätt – tydliggöra den intervjuades ståndpunkt. Nämnden anser inte att programledarens kritiska förhållningssätt under intervjun passerade gränsen för vad som kan accepteras inom ramen för kravet på opartiskhet i SR:s sändningstillstånd.

Detta beslut har fattats av Martin Holmgren, Elisabet Bäck, Maria Edström, Jan Holmberg och Pia Kronqvist efter föredragning av Rasmus Gedda.

På granskningsnämndens vägnar

Martin Holmgren

Rasmus Gedda